

Zakres informacji dodatkowej, sporządzanej przez Powiat Będziński został określony zgodnie z załącznikiem nr 12 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 października 2017 r. poz. 1911 w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

INFORMACJA DODATKOWA

I. Wprowadzenie do sprawozdania finansowego, obejmuje w szczególności:

1.
  - 1.1 *nazwę jednostki*
Powiat Będziński
  - 1.2 *siedzibę jednostki*
42-500 Będzin, ul. Jana Śączewskiego 6
  - 1.3 *adres jednostki*
42-500 Będzin, ul. Jana Śączewskiego 6
  - 1.4 *podstawowy przedmiot działalności jednostki*
Ustawa o samorządzie powiatowym z dnia 5 czerwca 1998 r. (t.j. Dz. U. 2019 r., poz. 511 ze zm.)
2. *wskazanie okresu objętego sprawozdaniem*
01.01.2019 do 31.12.2019
3. *wskazanie, że sprawozdanie finansowe zawiera dane łączne, jeżeli w skład jednostki nadrzędnej lub jednostki samorządu terytorialnego wchodzi jednostki sporządzające samodzielne sprawozdania finansowe*
Sprawozdanie finansowe obejmuje zbiorcze dane dotyczące jednostki i wchodzących w jej skład 26 jednostek samobilansujących
4. *omówienie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów (także amortyzacji)*

W Powiecie Będzińskim ujednoliconą politykę rachunkowości posiadają placówki, których wspólną obsługę prowadzi jednostka Centrum Usług Wspólnych w Będzinie. Pozostałe placówki nie mają ujednoliconej polityki rachunkowości.

- Polityka rachunkowości Starostwa Powiatowego w Będzinie.

1. Aktywa i pasywa jednostki wycenia się według zasad określonych w ustawie o rachunkowości oraz w przepisach szczególnych wydanych na podstawie ustawy o finansach publicznych.
2. Dla potrzeb ujmowania w księgach środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych jednostka przyjęła następujące ustalenia:
  - a) Wartości niematerialne i prawne nabyte z własnych środków wprowadza się do ewidencji w cenie nabycia, zaś otrzymane nieodpłatnie na podstawie decyzji właściwego organu w wartości określonej w tej decyzji, a otrzymane na podstawie darowizny w wartości rynkowej na dzień nabycia. Wartość rynkowa określana jest na podstawie przeciętnych cen stosowanych w obrocie rzeczami tego samego rodzaju i gatunku, z uwzględnieniem ich stanu i stopnia zużycia.
Wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej wyższej od wartości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym dla osób prawnych (powyżej 10.000 zł) podlegają umarzaniu na podstawie aktualnego planu amortyzacji według stawek amortyzacyjnych określonych w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych.
Umorzenie ujmowane jest na koncie 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”. Amortyzacja obciąża konto 400 - „Amortyzacja”.
  - b) Wartości niematerialne i prawne zakupione ze środków na wydatki bieżące oraz stanowiące pierwsze wyposażenie nowych obiektów o wartości początkowej niższej od wymienionej w ustawie o podatku dochodowym dla osób prawnych, a także będące pomocami dydaktycznymi albo ich nieodłącznymi częściami traktuje się, jako pozostałe wartości niematerialne i prawne, które umarzone są w 100% w miesiącu przyjęcia do użytkowania, a umorzenie to ujmowane jest na koncie 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych” w korespondencji z kontem 401 - „Zużycie materiałów i energii”.
  - c) Środki trwałe w dniu przyjęcia do użytkowania wycenia się:
    - ✓ w przypadku zakupu - według ceny nabycia:

- za cenę nabycia uważa się - cenę zakupu składnika należną sprzedającemu (łącznie z VAT, jeśli nie podlega on odliczeniu lub zwrotowi) pomniejszoną o ewentualne rabaty, opusty i inne zmniejszenia powiększoną o koszty transportu, załadunku i wyładunku, a także powiększoną o koszty przystosowania, montażu, prób i innych czynności poprzedzających oddanie obiektu do użytkowania,
- ✓ w przypadku wytworzenia we własnym zakresie - według kosztu wytworzenia:
    - za koszty wytworzenia uważa się koszty pozostające w bezpośrednim związku z wytworzeniem danego składnika aktywów oraz uzasadnioną część kosztów pośrednio związanych z wytworzeniem tego składnika. Jeżeli nie jest możliwe ustalenie kosztu wytworzenia produktu, jego wyceny dokonuje się według cen sprzedaży netto takiego samego lub podobnego produktu, pomniejszonej o przeciętnie osiągnięty przy sprzedaży produktów zysk ze sprzedaży. Do kosztu wytworzenia nie zalicza się: kosztów ogólnych zarządu, kosztów sprzedaży oraz pozostałych kosztów operacyjnych i kosztów operacji finansowych.
  - ✓ w przypadku ujawnienia w trakcie inwentaryzacji - według posiadanych dokumentów z uwzględnieniem zużycia, a przy ich braku według wartości godziwej,
  - ✓ w przypadku spadku lub darowizny - według wartości rynkowej z dnia otrzymania lub w niższej wartości określonej w umowie o przekazaniu, powiększone o ewentualne opłaty notarialne, sądowe i inne podobne,
  - ✓ w przypadku otrzymania w sposób nieodpłatny od Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego - w wysokości określonej w protokole przekazania,
  - ✓ w przypadku otrzymania środka na skutek wymiany środka niesprawnego - w wysokości wynikającej z dowodu dostawy, z podaniem cech szczególnych nowego środka. Środki trwałe na dzień bilansowy (z wyjątkiem gruntów, których się nie umarza) wycenia się w wartości początkowej pomniejszonej o dokonane odpisy amortyzacyjne i umorzeniowe.
  - ✓ obiekty inżynierii lądowej tj. drogi, mosty, przepusty oraz przejścia podziemne objęte ewidencją środków trwałych prowadzoną w Starostwie Powiatowym wycenione są w wartości początkowej 1,00 zł. W przypadku obiektów inwentarzowych, gdzie zostały poniesione nakłady inwestycyjne, wartość ta zostaje wprowadzona i rozpoczyna się naliczanie amortyzacji! Środki trwałe ewidencjonuje się w podziale na:
    - ✓ podstawowe środki trwałe na koncie 011 „Środki trwałe”,
    - ✓ pozostałe środki trwałe na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe”.
 Umorzenie ujmowane jest na koncie 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”. Amortyzacja obciąża konto 400 „Amortyzacja” na koniec roku. Aktualizacji wartości początkowej i dotychczasowego umorzenia środków trwałych dokonuje się wyłącznie na podstawie odrębnych przepisów, a wyniki takiej aktualizacji odnosi się na fundusz jednostki w zakresie aktywów trwałych. Na potrzeby wyceny bilansowej wartość gruntów nie podlega aktualizacji. Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się od wartości początkowej środków trwałych. W Starostwie przyjęto zasadę liniowej amortyzacji środków trwałych przy zastosowaniu stawek określonych w przepisach ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. W odniesieniu do środków trwałych, których wartość początkowa w dniu przyjęcia do użytkowania jest wyższa od 10.000 zł - księgowane poprzez konto „080” z ostatecznym ewidencjonowaniem na koncie "011" odpisów umorzeniowych dokonuje się sposób ratalny poprzez planowe rozłożenie ich wartości początkowej na ustalony okres amortyzacji.
    - a) Pozostałe środki trwałe to środki trwałe, które finansuje się ze środków na bieżące wydatki (z wyjątkiem pierwszego wyposażenia nowego obiektu, które tak jak ten obiekt finansowane są ze środków na inwestycje). Ich wartość początkowa nie przekracza wielkości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych tj. 500 zł – 10 000 zł dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu w 100% ich wartości w momencie zakupu, a umorzenie to ujmowane jest na koncie 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych” w korespondencji z kontem 401 - „Zużycie materiałów i energii”.
    - b) Składniki majątkowe o wartości poniżej 500 zł jednorazowo odpisuje w koszty zużycia materiałowego w momencie nabycia. Jednorazowo, bez względu na wartość, przez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia do użytkowania będą umarzane również:
      - meble i dywany;
      - odzież i umundurowanie.
  - Polityka rachunkowości Centrum Usług Wspólnych w Będzinie, która prowadzona jest dla: I Liceum Ogólnokształcące im. M. Kopernika w Będzinie, II Liceum Ogólnokształcące im. St. Wyspiańskiego w Będzinie, III Liceum Ogólnokształcące im. C.K. Norwida w Będzinie, Zespół Szkół Techniczno – Usługowy w Będzinie, Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Czeladzi, Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Pawła II w Siewierzu, Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Wojkowicach, Zespół Szkół Specjalnych w Czeladzi, Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Będzinie, Specjalny Ośrodek Wychowawczy w Gołuchowicach, Powiatowy Młodzieżowy Dom Kultury w Będzinie, Powiatowa Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Będzinie, Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Sławkowie, Powiatowe Centrum Kształcenia Ustawicznego i Praktycznego w Będzinie, Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Będzinie, Dom Pomocy Społecznej w Grodźcu, Dom Dziecka w Sarnowie i Ośrodek Wspierania Dziecka i Rodziny w Będzinie. Bilans Zespołu Szkół Techniczno – Usługowych w Będzinie oraz Powiatowe Centrum Kształcenia Ustawicznego i Praktycznego w Będzinie został sporządzony za okres od 01.01-31.08.2019 r. W wyniku połączenia tych placówek powstało Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Będzinie, które funkcjonuje od 01.09.2019 r. Aktywa i pasywa jednostki wycenia się według zasad określonych w ustawie o rachunkowości oraz w przepisach szczególnych, wydanych na podstawie ustawy o finansach publicznych.

1.Wycena wartości niematerialnych i prawnych

Wartości niematerialne i prawne:

- pochodzące z zakupu - wyceniane są według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe,
- otrzymane nieodpłatnie na podstawie decyzji właściwego organu – wyceniane są według wartości określonej w tej decyzji,
- otrzymane na podstawie darowizny – wycenia się w cenie sprzedaży takiej samej lub podobnej wartości niematerialnej i prawnej.

Amortyzacja wartości niematerialnych i prawnych

Odpisy amortyzacyjne dokonywane są od pierwszego miesiąca następującego po miesiącu, w którym wartość materialna i prawna została wprowadzona do ewidencji. Odpisów amortyzacyjnych wartości niematerialnych i prawnych dokonuje się jednorazowo na koniec roku podatkowego. Wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej nie wyższej niż 10.000,00 zł amortyzuje się dokonując jednorazowego odpisu w wprowadzenia wartości niematerialnej i prawnej do ewidencji.

2. Wycena środków trwałych

Środki trwałe:

- pochodzące z zakupu - wyceniane są według ceny zakupu,
- wytworzone we własnym zakresie – wyceniane są według kosztu wytworzenia,
- otrzymane nieodpłatnie na podstawie decyzji właściwego organu – wyceniane są według wartości określonej w tej decyzji,
- otrzymane na podstawie darowizny – wyceniane są według wartości określonej w umowie, a jeśli wartość ta nie jest podana przyjmuje się do wyceny cenę sprzedaży takiego samego lub podobnego środka trwałego,

Wartość początkową środka trwałego podwyższa się o nakłady związane z wykonaniem prac w celu jego ulepszenia, tj. zwiększenia jego użyteczności.

Pozostałe środki trwałe:

- pochodzące z zakupu - wyceniane są według ceny zakupu,
- wytworzone we własnym zakresie – wyceniane są według kosztu wytworzenia,
- otrzymane nieodpłatnie na podstawie decyzji właściwego organu – wyceniane są według wartości określonej w tej decyzji,
- otrzymane na podstawie darowizny – wyceniane są według wartości określonej w umowie, a jeśli wartość ta nie jest podana przyjmuje się do wyceny cenę sprzedaży takiego samego lub podobnego pozostałego środka trwałego.

Pozostałe środki trwałe ujmują się w ewidencji w wartości początkowej, na którą składają się cena nabycia lub koszt wytworzenia.

Zbiory biblioteczne pochodzące z zakupu ujmują się w ewidencji według cen nabycia, natomiast otrzymane dary i ujawnione nadwyżki wycenia się komisyjnie szacując ich aktualną wartość. Rozchody wycenia się według cen ewidencyjnych.

Składniki majątkowe o wartości jednostkowej niższej od 700,00 zł podlegają ewidencji ilościowej.

Amortyzacja środków trwałych

Jednostka dokonuje odpisów amortyzacyjnych środków trwałych jednorazowo na koniec roku budżetowego, z tym że suma odpisów amortyzacyjnych dla środków trwałych wprowadzonych do ewidencji w ciągu roku ustalona jest w proporcji do okresu używania w danym roku. Rozpoczęcie amortyzacji środków trwałych następuje od pierwszego miesiąca następującego po miesiącu, w którym środek trwały przyjęto do używania, do końca miesiąca, w którym następuje zrównanie sumy odpisów amortyzacyjnych z wartością początkową lub w którym postawiono je w stan likwidacji, zbyto lub stwierdzono ich niedobór.

Odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych dokonuje się stosując stawki określone w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych. Metodę tę stosuje się do wszystkich środków trwałych.

Metodę jednorazowego odpisu amortyzacyjnego w miesiącu wprowadzenia środka trwałego do użytkowania, przez spisanie w koszty stosuje się dla:

- książek i innych zbiorów bibliotecznych,
- środków dydaktycznych służących procesowi dydaktyczno-wychowawczemu realizowanemu w jednostce,
- mebli i dywanów,
- pozostałych środków trwałych o wartości początkowej nieprzekraczającej 10.000,00 zł.

Odpisy aktualizujące wartość środków trwałych

W przypadku przeznaczania do likwidacji, wycofania z użytkowania lub innych przyczyn powodujących trwałą utratę wartości środka trwałego jednostka dokonuje w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych odpowiedniego odpisu aktualizującego jego wartość.

3. Środki trwałe w budowie

Przez środki trwałe w budowie rozumie się zaliczane do aktywów trwałych środki trwałe w okresie ich budowy, montażu lub ulepszenia już istniejącego środka trwałego. Środki trwałe w budowie wycenia się na dzień bilansowy lub na dzień przyjęcia do używania w wartości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem, pomniejszonych o odpisy z tytułu utraty ich wartości.

4. Rzeczowy majątek obrotowy

Materiały są to różnego rodzaju artykuły nabyte przez jednostkę i przeznaczone do zużycia na własne potrzeby. Jednostka ewidencjonuje przychód materiałów w cenie zakupu.

Zapasy są to rzeczowe aktywa obrotowe, do których zalicza się:

- materiały nabyte w celu zużycia na potrzeby własne, do których zalicza się surowce i inne materiały podstawowe, materiały pomocnicze, opakowania, paliwa, części zamienne do maszyn i urządzeń,
- artykuły żywnościowe zakupione w celu dożywiania uczniów w ramach stołówek.

Zakupione materiały ujmowane są w ewidencji według rzeczywistych cen ich nabycia. Zapasy wycenia się na dzień bilansowy według cen ich nabycia, względnie zakupu.

5. Wycena środków pieniężnych

Krajowe środki pieniężne i kredyty bankowe wycenia się i wykazuje w księgach rachunkowych w wartości nominalnej. Środki pieniężne w walucie obcej wycenia się i wykazuje w księgach rachunkowych:

- na dzień ujęcia przychodu zagranicznych środków pieniężnych w księgach według kursu kupna banku, z którego usług korzysta jednostka, natomiast rozchód wycenia się według metody FIFO,
- na dzień bilansowy po średnim kursie ustalonym dla danej waluty przez NBP na ten dzień.

6. Wycena należności krótkoterminowych

Należności krótkoterminowe wycenia się na dzień bilansowy w kwocie wymaganej do zapłaty, z zachowaniem zasady ostrożności tj. z uwzględnieniem stopnia prawdopodobieństwa ich zapłaty. Wartość należności aktualizuje się uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizacyjnego na należności:

- od dłużników postawionych w stan likwidacji lub upadłości,
- kwestionowane przez dłużników,
- o znacznym stopniu prawdopodobieństwa nieściągalności,
- przeterminowane.

7. Wycena należności długoterminowych

Należności długoterminowe wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty z zachowaniem zasady ostrożności czyli w kwocie należności powiększonej o należne odsetki.

W jednostce należności długoterminowe obejmują:

- należności od odbiorców,
- należności z tytułu dochodów budżetowych,
- należności od budżetów,
- pozostałe należności publicznoprawne,
- należności od pracowników,
- pozostałe należności.

8. Wycena zobowiązań krótkoterminowych

Zobowiązania krótkoterminowe wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty, tj. łącznie z naliczonymi we własnym zakresie odsetkami od zobowiązań przeterminowanych, w przypadku braku oświadczeń wierzycieli o nienaliczaniu odsetek.

9. Wycena zobowiązań długoterminowych

Zobowiązania długoterminowe wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty, przy czym zobowiązania finansowe, których uregulowanie zgodnie z umową następuje w drodze wydania aktywów finansowych innych niż środki pieniężne wycenia się według wartości godziwej.

10. Rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychodów

Wydatki poniesione w bieżącym okresie sprawozdawczym, a przypadające na przyszłe okresy stanowią rozliczenia międzyokresowe kosztów.

Są to m.in. następujące wydatki:

- opłacona z góry prenumerata czasopism i innych publikacji,
- dostęp do elektronicznych baz danych,
- opłacone ubezpieczenia majątkowe,
- przedpłaty na poczet usług.

W bilansie rozliczenia te prezentowane są w aktywach jako krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe.

Rozliczenia międzyokresowe przychodów obejmują na dzień bilansowy wartości nominalne przychodów, których realizacja następuje w okresach przyszłych.

Są to m.in. :

- środki pieniężne, w tym w formie dotacji i subwencji na realizację działalności dydaktycznej, dopłat otrzymanych na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia środków trwałych, jeżeli stosownie do przepisów ustawowych nie zwiększają one funduszków własnych,
- przyjęte nieodpłatnie, w tym także w formie darowizny: środki trwałe, środki trwałe w budowie oraz wartości niematerialne i prawne,
- otrzymane zaliczki, przedpłaty, zadatek, na poczet dostaw materiałów i usług.

Nie ujmuje się w księgach rachunkowych rozliczeń międzyokresowych kosztów, jeżeli ich poziom jest nieistotny. Ustala się próg istotności na poziomie 0,5% sumy bilansowej.

11. Fundusze własne i fundusze specjalne

Kapitały jednostki wyrażają źródła finansowania aktywów.

Jednostka posiada:

- kapitały (fundusze) własne odzwierciedlające wartość aktywów finansowanych przez jednostkę,
- kapitały obce, w skład których wchodzi wszelkie zobowiązania, które jednostka ma obowiązek uregulować w określonym terminie.

Kapitałem (funduszem) podstawowym w jednostce jest fundusz jednostki. Kapitał podstawowy jednostka wycenia w wartości nominalnej.

Zysk netto roku ubiegłego jednostka przeznacza na powiększenie kapitału własnego.

Strata netto za rok ubiegły może być pokryta z kapitału zapasowego lub pozostać do pokrycia w latach następnych.

Fundusz z aktualizacji wyceny środków trwałych tworzony jest w przypadku urzędowej aktualizacji środków trwałych. Fundusz zmniejsza się o wartość likwidowanych lub sprzedanych środków trwałych, jednocześnie zwiększa się o tę kwotę fundusz zasadniczy.

Fundusz specjalny w jednostce stanowi Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych. Odpis na ZFŚS tworzy się:

- dla pracowników jednostki,

- dla byłych pracowników będących emerytami lub rencistami.

- Polityka rachunkowości Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Będzinie.

Środki trwałe to rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki. Środki trwałe otrzymane do użytkowania, a będące własnością innych jednostek ujmowane są na ewidencji pozabilansowej.

1. Wartości niematerialne i prawne to nabyte przez jednostkę, zaliczane do aktywów trwałych, prawa majątkowe nadające się do gospodarczego wykorzystania, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone do użytkowania na potrzeby jednostki. W przypadku Komendy są nimi w szczególności licencje na programy komputerowe. Wartości niematerialne i prawne otrzymane do użytkowania, a będące własnością innych jednostek ujmowane są na ewidencji pozabilansowej.

2. Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne na dzień bilansowy wycenia się według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, lub wartości przeszacowanej (po aktualizacji wyceny środków trwałych) pomniejszonych o odpisy umorzeniowe, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Za cenę nabycia lub koszt wytworzenia należy rozumieć definicję określoną w art. 28 ust. 2 i 3 ustawy o rachunkowości z zastrzeżeniem § 6 ust. 1 powołanego wyżej rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości, który stanowi, iż środki trwałe stanowiące własność Skarbu państwa lub jednostki samorządu terytorialnego otrzymane nieodpłatnie, na podstawie decyzji właściwego organu, mogą być wycenione w wartości określonej w tej decyzji. Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne umarza się przy zastosowaniu stawek określonych w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych. Jednorazowo przez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia do użytkowania umarza się:

- a) meble i dywany,
- b) pozostałe środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne o wartości nieprzekraczającej wielkości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu w 100% ich wartości, w momencie oddania ich do użytkowania.

Nie umarza się gruntów oraz dóbr kultury.

W jednostce przyjęto, że odpisy amortyzacyjne dla wszystkich środków trwałych będą dokonywane metodą liniową.

Wartość początkowa środków trwałych i dotychczas dokonane odpisy umorzeniowe podlegają aktualizacji, którą zarządza Minister właściwy Do Spraw Finansów Publicznych w drodze rozporządzenia, a wyniki aktualizacji są odnoszone na fundusz.

4. Aktywa i pasywa wyceniane są przy uwzględnieniu nadrzędnych zasad rachunkowości, w sposób przewidziany ustawą o rachunkowości.

5. Dla potrzeb ujmowania w księgach środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych jednostka przyjęła następujące ustalenia:

- a) składniki majątku o wartości początkowej poniżej 1 000,00 zł jednostka zalicza bezpośrednio w koszty. Jeżeli cena nabycia przekracza 300,00 zł jednostka jednocześnie wprowadza składnik do ewidencji pozabilansowej,
- b) składniki majątku o wartości początkowej od 1 000,00 zł do 10 000,00 zł jednostka zalicza do pozostałych środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych oraz wprowadza do ewidencji bilansowej tych aktywów. Od tego rodzaju składników majątku jednostka dokonuje odpisów umorzeniowych w miesiącu przyjęcia do użytkowania,
- c) składniki majątku o wartości początkowej powyżej 10 000,00 zł jednostka zalicza do środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych oraz wprowadza do ewidencji bilansowej tych aktywów. Dokonywanie odpisów amortyzacyjnych rozpoczyna się począwszy od miesiąca następującego po miesiącu oddania składnika do użytkowania, według stawek podatkowych,
- d) wszystkie nakłady na ulepszenie środków trwałych przekraczające wartość 10 000,00 zł podwyższają wartość tych środków trwałych, a nieprzekraczające 10 000,00 zł odnoszone są w koszty bieżącego okresu jako koszty remontu.

6. Nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne zaliczane do inwestycji, a także środki trwałe w budowie – według zasad określonych w ustawie o rachunkowości.

7. Uznaje się decyzją Komendanta, że obiekt jest strzeżony, w związku z czym będzie stosowana zasada o przeprowadzeniu inwentaryzacji majątku na podstawie ustawy o rachunkowości dla obiektów chronionych.

8. Materiały w magazynach – według cen zakupu,

9. Należności – w kwocie wymagającej zapłaty, z zachowaniem zasady ostrożności. Wartość należności aktualizuje się zgodnie z ustawą o rachunkowości przy czym zgodnie z powołanym wyżej rozporządzeniem w sprawie szczególnych zasad rachunkowości:

- a) Odpisy aktualizujące wartość należności dotyczących funduszy tworzonych na podstawie ustaw obciążają te fundusze,
- b) Odpisy aktualizujące wartość należności są dokonywane nie później niż na dzień bilansowy,
- c) Odsetki od należności i zobowiązań, w tym również tych, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty, lecz nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału,
- d) Należności i zobowiązania oraz inne składniki aktywów i pasywów wyrażone w walutach obcych wycenia się nie później niż na koniec kwartału, według zasad obowiązujących na dzień bilansowy. Należności pieniężne mające charakter cywilnoprawny są umarzone w całości lub części, a ich spłata odraczana lub rozkładana na raty według zapisów zawartych w art. 56, 57, 59 ustawy o finansach publicznych. Należności w kwocie nieprzekraczającej kosztów upomnienia podlegają odpisaniu w pozostałe koszty operacyjne.

10. Zobowiązania – w kwocie wymagającej zapłaty, co oznacza, że należy uwzględnić również odsetki naliczone przez kontrahentów. Wszystkie zobowiązania w jednostce mają charakter krótkoterminowy. Wynika to z zasad gospodarki finansowej jednostki oraz z zasad dyscypliny finansów publicznych. Jednostka, zgodnie z ustawą o finansach publicznych, nie ma uprawnień do zaciągania zobowiązań długoterminowych.

11. Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych oraz kapitały i fundusze – w wartości nominalnej.

12. *Rozchody magazynowe wyceniane są metodą FIFO – „pierwsze weszło, pierwsze wyszło”.*

13. Rozliczenia międzyokresowe kosztów czynne nie występują ze względu na nieistotny wpływ na rozliczenia i ujmuje się w kosztach bieżących.

14. *Rozliczenie międzyokresowe bierne to rezerwy na koszty przyszłych okresów. W jednostce rozliczenia międzyokresowe bierne nie występują.*

15. *Ilekroć w zasadach polityki rachunkowości występuje słowo „wyposażenie” zastępuje się go słowami „pozostałe środki trwałe”.*

Umorzenie środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych następuje jednorazowo za okres całego roku, zgodnie z § 9 ust. 1 ww. rozporządzenia.

Ewidencję i rozliczanie kosztów prowadzi się poprzez ujmowanie ponoszonych kosztów w układzie rodzajowym na kontach zespołu 4 „Koszty według rodzajów i ich rozliczenie”, zgodnie z § 16 ust. 2 pkt. 1 wspomnianego wyżej rozporządzenia. Ewidencję szczegółową prowadzi się zgodnie z klasyfikacją budżetową określoną w rozporządzeniu w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków.

Wynik finansowy ujmuje wszystkie osiągnięte przypadające na rzecz jednostki przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu zapłaty. Do ustalenia wyniku służy konto 860 - „Wynik finansowy”.

Saldo Wn lub Ma na koniec roku obrotowego wyraża wynik finansowy jednostki (saldo Wn – stratę, saldo Ma - zysk).

Saldo przenoszone jest w roku następnym pod datą zatwierdzenia sprawozdania finansowego na konto 800 „Fundusz jednostki”.

- Polityka rachunkowości Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Będzinie.

1. Aktywa i pasywa wycenia się według zasad określonych w ustawie o rachunkowości oraz w przepisach szczególnych wydanych na podstawie ustawy o finansach publicznych.

2. Jednostka przyjęła następujące ustalenia dla potrzeb ujmowania w księgach środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych:

- a) Wartości niematerialne i prawne nabyte z własnych środków wprowadza się do ewidencji w cenie nabycia, zaś otrzymane nieodpłatnie na podstawie decyzji właściwego organu w wartości określonej w tej decyzji, a otrzymane na podstawie darowizny w wartości rynkowej na dzień nabycia. Wartość rynkowa określana jest na podstawie przeciętnych cen stosowanych w obrocie rzeczami tego samego rodzaju i gatunku, z uwzględnieniem ich stanu i stopnia zużycia
- Wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej powyżej 10 000,00 zł wyższej podlegają umarzaniu na podstawie aktualnego planu amortyzacji według stawek amortyzacyjnych określonych w załączniku ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.
- Umorzenie ujmowane jest na koncie 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”. Amortyzacja obciąża konto 400 - „Amortyzacja”.
- Wartości niematerialne i prawne zakupione ze środków na wydatki bieżące o wartości początkowej niższej od wymienionej w ustawie o podatku dochodowym dla osób prawnych, umarzane są w 100 % w miesiącu przyjęcia do używania, a umorzenia to ujmowane jest na koncie 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych” w korespondencji z kontem 401 – „Zużycie materiałów i energii”.
- b) Środki trwałe w dniu przyjęcia do użytkowania wycenia się:
- w przypadku zakupu – według ceny nabycia: za cenę nabycia uważa się – cenę zakupu składnika należną sprzedającemu (łącznie z VAS, jeśli niepodległa on odliczeniu lub zwrotowi), pomniejszoną o ewentualne rabaty, opusty i Innem zmniejszenia powiększone o koszty transportu, załadunku i wyładunku, a także powiększoną o koszty przystosowania, montażu, prób i innych czynności poprzedzających oddanie obiektu do użytkowania,
  - w przypadku wytworzenia we własnym zakresie – według kosztów wytworzenia :
- Za koszty wytworzenia uważa się koszty pozostające w bezpośrednim związku z wytworzeniem danego składnika aktywów oraz uzasadnioną częścią kosztów pośrednio związanych z wytworzeniem tego składnika. Jeżeli nie jest możliwe ustalenie kosztu wytworzenia produktu, jego wyceny dokonuje się według ceny sprzedaży netto takiego samego lub podobnego produktu, pomniejszonej o przeciętnie osiągniętych przy sprzedaży produktu zysk ze sprzedaży. – w przypadku ujawnienia w trakcie inwentaryzacji – według posiadanych dokumentów z uwzględnieniem zużycia a przy ich braku według wartości godziwej,- w przypadku spadku lub darowizny – według wartości rynkowej z dnia otrzymania lub niższej wartości określonej w umowie o przekazaniu, powiększone o ewentualne opłaty notarialne, sądowe i inne podobne,
- przypadku otrzymania w sposób nieodpłatny od Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego – w wysokości określonej w protokole przekazania.
- w przypadku otrzymania środka na skutek wymiany środka niesprawnego – w wysokości wynikającej dowodu dostawcy, z podaniem cech szczególnych nowego środka. Środki trwałe na dzień bilansowy (z wyjątkiem gruntów, których się nie umarza) wycenia się w wartości początkowej pomniejszonej o dokonane odpisy amortyzacyjne i umorzeniowe.

3. Środki trwałe ewidencjonuje się w podziale na;

- podstawowe środki trwałe na koncie 011 „Środki trwałe”
- pozostałe środki trwałe na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe”.

Umorzenie ujmowane jest na koncie 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”. Amortyzacja obciąża konto 400 „Amortyzacja” na koniec roku. Aktualizacji wartości początkowej i dotychczasowego umorzenia środków trwałych dokonuje się wyłącznie na podstawie odrębnych przepisów, a wyniki takiej aktualizacji odnosi się na fundusz jednostki w zakresie aktywów trwałych.

Na potrzeby wyceny bilansowej wartość gruntów nie podlega aktualizacji.

Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się od wartości początkowej środków trwałych.

W Powiatowym Inspektoracie Nadzoru Budowlanego w Będzinie przyjęto zasadę liniowej amortyzacji środków trwałych przy zastosowaniu stawek określonych w przepisach ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. W odniesieniu do środków trwałych, których wartość początkowa w dniu przyjęcia do użytkowania jest wyższa niż 10 000,00 zł – ewidencjonuje na koncie „011”. Odpisów umorzeniowych dokonuje się raz w roku – w miesiącu grudniu danego roku obrotowego – poprzez planowe rozłożenie wartości początkowej na ustalony okres amortyzacji.

Pozostałe środki trwałe to środki trwałe, które finansuje się ze środków na bieżące wydatki. Odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszty uzyskania przychodów w 100 % ich wartości w momencie zakupu, a umorzenie to ujmowane jest na koncie 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych” w korespondencji z kontem 401 „Zużycie materiałów i energii”.

Składniki majątkowe o wartości poniżej 10 000,00 zł jednorazowo odpisuje się w koszty zużycia materiałowego w momencie nabycia.

- Polityka rachunkowości Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Będzinie

Zasady ewidencji i rozliczania kosztów Jednostki - ewidencjonowane są na kontach Zespołu „4 „Koszty według rodzajów i ich rozliczenie”. Są to koszty grupowane z punktu widzenia ich treści ekonomicznej (rodzaju). Na dzień bilansowy ustala się wynik finansowy poprzez przeksięgowanie sald kont wynikowych na konto wyniku finansowego Jednostki. Rozliczanie kosztów następuje poprzez zamykanie kont zespołów „4” i przeksięgowanie ich sald na konto wyniku finansowego poprzez konto „490”.

Dochody i wydatki budżetowe ujmuje się w terminie ich zapłaty, niezależnie od rocznego budżetu, którego dotyczą. Ujmuje się również wszystkie etapy rozliczeń poprzedzające płatność dochodów i wydatków, a w zakresie wydatków i kosztów – także zaangażowanie tych środków. Klasyfikuje się według działów i rozdziałów określających rodzaj działalności, paragrafów określających rodzaj wydatków lub dochodów zgodnie z obowiązującą klasyfikacją budżetową. Odsetki księgowane są na koncie syntetycznym „750” w podziale analitycznym. Odsetki od nieterminowych wpłat ujmowane są na kontach należności w wysokości wynikającej z odpowiedniego dokumentu księgowego. Konto „720” służy do księgowania przychodów z tytułu dochodów budżetowych a w szczególności dochodów:

- porozumienia dotyczące rodzin zastępczych zawodowych,
- odpłatność Gminy za umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- odpłatność rodziców naturalnych za pobyt dziecka w pieczy zastępczej oraz placówce opiekuńczo - wychowawczej
- nienależnie pobrane świadczenia
- odsetki
- odpłatność z Gminy za wyżywienie w Ośrodku Interwencji Kryzysowej

Dochody te ujmowane są na kontach należności w wysokości wynikającej z odpowiedniego dokumentu księgowego. Kwoty dochodów nienależnie wpłaconych pobranych stanowią nadpłaty. Nadpłatę można zaliczyć na inne wymagalne należności przypadające od tego samego dłużnika. Podstawą dokonania zwrotu nadpłaty jest pisemne polecenie zwrotu podpisane przez Dyrektora i Głównego księgowego. Opłaty przekazów pocztowych i opłat bankowych związanych ze zwrotem nadpłat obciąża wydatki budżetowe Jednostki.

Wydatki budżetowe realizowane są:

- w sposób, celowy, oszczędny umożliwiający terminy realizacji zadań,
- w wysokościach i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań,
- nie powodując naruszenia dyscypliny budżetowej,
- do wysokości kwot ujętych w planach finansowych przeznaczonych na dany cel,
- z uwzględnieniem klasyfikacji budżetowej,

Zwroty wydatków dokonanych w poprzednich latach budżetowych są przyjmowane na rachunki bieżące i odprowadzane na dochody Starostwa.

Obowiązujące metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego

1. Obowiązujące zasady wyceny aktywów i pasywów

Aktywa i pasywa jednostki wycenia się według zasad określonych w ustawie o rachunkowości oraz w przepisach szczególnych wydanych na podstawie ustawy o finansach publicznych według niżej przedstawionych zasad.

- 1) **Wartości niematerialne i prawne** nabyte z własnych środków wprowadza się do ewidencji w cenie nabycia, zaś otrzymane nieodpłatnie na podstawie decyzji właściwego organu w wartości określonej w tej decyzji, a otrzymane na podstawie darowizny w wartości rynkowej na dzień nabycia. Wartość rynkowa określana jest na podstawie przeciętnych cen stosowanych w obrocie rzeczami tego samego rodzaju i gatunku, z uwzględnieniem ich stanu i stopnia zużycia. Ewidencję wartości niematerialnych i prawnych prowadzi się na koncie syntetycznym „020” z podziałem na wartości powyżej i poniżej wymienionej w ustawie o podatku dochodowym dla osób prawnych. Umorzenie ujmowane jest na koncie 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”. Amortyzacja obciąża konto 400.
- 2) Wartości niematerialne i prawne zakupione ze środków na wydatki bieżące wartości początkowej niższej od wymienionej w ustawie o podatku dochodowym dla osób prawnych traktuje się jako pozostałe wartości niematerialne i prawne, które umarzone są w 100% w miesiącu przyjęcia do użytkowania, a umorzenie to ujmowane jest na koncie 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych” w korespondencji z kontem 401.

3) Rzeczowe aktywa trwale obejmują:

- a) Środki trwale to składniki aktywów zdefiniowane w art. 3 ust. 1 pkt. 15 ustawy o rachunkowości oraz środki trwale stanowiące własność jednostki w stosunku do których jednostka sprawuje uprawnienia właścicielskie, niezależnie od sposobu ich wykorzystania. Do środków trwałych jednostki zalicza się także obce środki trwale znajdujące się w jej użytkowaniu na podstawie art. 3 ust. 4 ustawy o rachunkowości, jeśli występuje ona jako „korzystający”. Środki trwale w dniu przyjęcia do użytkowania wycenia się:

- w przypadku zakupu – według ceny nabycia lub ceny zakupu, jeśli koszty zakupu nie stanowią istotnej wartości,
- w przypadku wytworzenia we własnym zakresie – według kosztu wytworzenia, zaś w przypadku trudności z ustaleniem kosztu wytworzenia – według wyceny dokonanej przez rzeczoznawcę,
- w przypadku ujawnienia w trakcie inwentaryzacji – według posiadanych dokumentów z uwzględnieniem zużycia, a przy ich braku według wartości godziwej,
- otrzymania lub w niższej wartości określonej w umowie o przekazaniu,
- w przypadku w przypadku spadku lub darowizny – według wartości godziwej z dnia otrzymania w sposób nieodpłatny od jednostki samorządu terytorialnego – w wysokości określonej w decyzji o przekazaniu,

Na koncie 011 ewidencjonuje się środki trwale dotychczas ewidencjonowane, oraz nowo nabyte. Ewidencji dokonuje się komputerowo, według grup środków trwałych (wg rodzajów klasyfikacji środków trwałych GUS). Środki trwale wycenia się wg cen nabycia lub wytworzenia. Na dzień bilansowy środki trwale (z wyjątkiem gruntów, których się nie umarza) wycenia się w wartości netto, tj. z uwzględnieniem odpisów umorzeniowych ustalonych na dzień bilansowy. Środki trwale ewidencjonuje się w podziale na grupy środków trwałych. Umarzane są (z wyjątkiem gruntów) stopniowo według stawek amortyzacyjnych ustalonych w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych. Odpisów umorzeniowych dokonuje się począwszy od miesiąca następującego po miesiącu przyjęcia środka trwałego do użytkowania.

Umorzenie ujmowane jest na koncie 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”. Amortyzacja obciąża konto 400. W jednostce środki trwale za wyjątkiem gruntów umarza się i amortyzuje metodą linową jednorazowo w grudniu, za okres całego roku.

Nowo przyjęte środki trwale oraz wartości niematerialne i prawne umarza się oraz amortyzuje począwszy od następnego miesiąca po miesiącu, w którym przyjęto je do użytkowania.

- 4) **Pozostałe środki trwale wyposażenie** o wartości nieprzekraczającej wielkości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu w 100% ich wartości w momencie oddania do użytkowania. Pozostałe środki trwale, finansuje się ze środków na bieżące wydatki.

- a) Środki trwale o wartości początkowej nie przekraczającej wielkości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu w 100% ich wartości w momencie oddania do użytkowania. Ujmuje się w ewidencji ilościowo-wartościowej na koncie 013 „Pozostałe środki trwale” i umarza się je w 100% w miesiącu przyjęcia do użytkowania, a umorzenie to ujmowane jest na koncie 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych” w korespondencji z kontami zespołu „4”

- b) Składniki majątkowe o niskiej wartości do 200 zł ewidencjonuje się tylko ilościowo z wyłączeniem: krzeseł i mebli, które bez względu na wartość podlegają ewidencji ilościowo – wartościowej.

- 5) **Należności na dzień powstania należności** wycenia się i ewidencjonuje w księgach rachunkowych według wartości nominalnej. Nie rzadziej niż na dzień bilansowy wycenia się je w kwocie wymaganej zapłaty z zachowaniem zasady ostrożnej wyceny. Odpisów aktualizujących należności dokonuje się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczegółowych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Koszty z tytułu utworzenia odpisów aktualizujących wartość aktywów i ich korekty z wyjątkiem odpisów obciążających koszty finansowe, zalicza się do pozostałych kosztów i przychodów operacyjnych. Odsetki od należności, ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich powstania, wystawienia tytułu wykonawczego do Urzędu Skarbowego oraz koryguje się je w momencie całkowitej spłaty należności, w zakresie i na zasadach określonych w odrębnych przepisach umarzenia należności.

- 6) **Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania na dzień powstania zobowiązania** ujmuje się w księgach rachunkowych według wartości nominalnej. Nie rzadziej niż na dzień bilansowy wycenia się je w kwocie wymaganej zapłaty. **Rezerwy na zobowiązania** wycenia się nie rzadziej niż na dzień bilansowy w uzasadnionej, wiarygodnie oszacowanej wartości.
- 7) **Należności długoterminowe** to należności, których termin spłaty przypada w okresie dłuższym niż rok od dnia bilansowego. Wyceniane są w kwocie wymagającej zapłaty, a więc łącznie z należnymi odsetkami, pomniejszonej o ewentualne odpisy aktualizujące ich wartość (zasada ostrożności) zgodnie z art. 35b ust. 1 ustawy o rachunkowości.
- 8) **Należności krótkoterminowe** to należności o terminie spłaty krótszym od jednego roku do dnia bilansowego. Wyceniane są w wartości nominalnej łącznie z podatkiem VAT, a na dzień bilansowy w wysokości wymaganej zapłaty, czyli łącznie z wymagalnymi odsetkami z zachowaniem zasady ostrożnej wyceny, tj. w wysokości netto, czyli po pomniejszeniu o wartość ewentualnych odpisów aktualizujących dotyczących należności wątpliwych (art. 35b ust. 1 ustawy o rachunkowości). W Jednostce należności krótkoterminowe z tytułu dochodów budżetowych, których termin płatności przypada na bieżący rok budżetowy ujmowane są na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”.

Środki pieniężne na rachunkach bankowych wycenia się według wartości nominalnej.

- Polityka rachunkowości Powiatowego Urzędu Pracy w Będzinie.

METODY WYCENY AKTYWÓW I PASYWÓW w PUP BĘDZIN

1. Aktywa i pasywa jednostki wycenia się według zasad określonych w ustawie o rachunkowości oraz w przepisach szczególnych wydanych na podstawie ustawy o finansach publicznych według niżej przedstawionych zasad.
2. Dla potrzeb ujmowania w księgach środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych jednostka przyjęła następujące ustalenia:
  - a) **Wartości niematerialne i prawne** nabyte z własnych środków wprowadza się do ewidencji w cenie nabycia/zakupu, otrzymane nieodpłatnie na podstawie decyzji właściwego organu – w wartości określonej w tej decyzji, a otrzymane na podstawie darowizny – w wartości rynkowej na dzień nabycia. Wartość rynkowa określana jest na podstawie przeciętnych cen stosowanych w obrocie rzeczami tego samego rodzaju i gatunku, z uwzględnieniem ich stanu i stopnia zużycia.

Wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej wyższej od wartości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym dla osób prawnych (z wyjątkiem związanych z pomocami dydaktycznymi) podlegają umarzaniu na podstawie aktualnego planu amortyzacji.

Stawki amortyzacyjne ustalone są zgodnie ze stawkami określonymi w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych (załącznik nr 1 do ustawy z dnia 15 lutego 1992 r., t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 1888 z późn. zm.)

Umorzenie ujmowane jest na koncie 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”. Amortyzacja obciąża konto 400 „Amortyzacja”.

b) **Środki trwałe** w dniu przyjęcia do użytkowania wycenia się:

- w przypadku zakupu – według ceny nabycia lub ceny zakupu, jeśli koszty zakupu nie stanowią istotnej wartości,
- w przypadku wytworzenia we własnym zakresie – według kosztu wytworzenia, zaś w przypadku trudności z ustaleniem kosztu wytworzenia – według wyceny dokonanej przez rzeczoznawcę,
- w przypadku ujawnienia w trakcie inwentaryzacji – według posiadanych dokumentów z uwzględnieniem zużycia, a przy ich braku – według wartości godziwej,
- w przypadku spadku lub darowizny – według wartości godziwej z dnia otrzymania lub w niższej wartości określonej w umowie o przekazaniu,
- w przypadku otrzymania w sposób nieodpłatny od Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego – w wysokości określonej w decyzji o przekazaniu,
- w przypadku otrzymania środka na skutek wymiany środka niesprawnego – w wysokości wynikającej z dowodu dostawcy, z podaniem cech szczególnych nowego środka.

Środki trwałe ewidencjonuje się w podziale na:

- podstawowe środki trwałe na koncie 011 „Środki trwałe”,
- pozostałe środki trwałe na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe”.

Umorzenie ujmowane jest na koncie 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”. Amortyzacja obciąża konto 400 „Amortyzacja” na koniec roku.

W jednostce przyjęto metodę liniową dla wszystkich środków trwałych. Metoda liniowa stanowi podstawową metodę amortyzacji, dokonywaną wyłącznie na podstawie wartości wskazanych w tabeli rocznych stawek amortyzacyjnych.

Aktualizacji wartości początkowej i dotychczasowego umorzenia środków trwałych dokonuje się wyłącznie na podstawie odrębnych przepisów, a wyniki takiej aktualizacji odnosi się na fundusz jednostki w zakresie aktywów trwałych.

Na potrzeby wyceny bilansowej wartość gruntów nie podlega aktualizacji.

Środki trwałe o wartości jednostkowej powyżej 10.000,00zł amortyzowane są za pomocą stawek podatkowych. Środki trwałe wprowadza się do ewidencji ilościowo-wartościowej w programie STOK. Ewidencję prowadzi pracownik Działu Organizacyjno-Administracyjnego.

c) **Pozostałe środki trwałe** to środki trwałe wymienione w § 7 ust. 2 rozporządzenia, które finansuje się ze środków na bieżące wydatki. Pozostałe środki trwałe ujmuje się w ewidencji ilościowo-wartościowej na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe” i umarza się je w 100% w miesiącu przyjęcia do używania, a umorzenie to ujmowane jest na koncie 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych” w korespondencji z kontem 401 „Zużycie materiałów i energii”

d) **Pozostałe środki trwałe** oraz wartości niematerialne i prawne o okresie używania dłuższym niż rok, których wartość zakupu jest niższa od 300,00 zł podlega ewidencji ilościowej i odpisuje się w koszty pod datą przekazania do używania w pełnej wartości początkowej.

Kontrolę i ewidencję ilościową tych przedmiotów prowadzi pracownik Działu Organizacyjno-Administracyjnego w sposób umożliwiający identyfikację każdego przedmiotu oraz miejsc użytkowania i osób za nie odpowiedzialnych.

Księgi inwentarzowe, w programie STOK prowadzi się dla pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych o okresie dłuższym niż rok, których wartość zakupu przekracza 300,00 zł.

Do 10.000,00zł wprowadza się do ewidencji ilościowo-wartościowej i umarza jednorazowo w pełnej wartości w miesiącu wydania do użytkowania.

Ewidencję prowadzi pracownik Działu Organizacyjno-Administracyjnego w sposób umożliwiający identyfikację każdego przedmiotu oraz miejsce jego użytkowania.

- Polityka rachunkowości Powiatowego Zarządu Dróg w Rogoźniku.

1. Aktywa i pasywa jednostki wycenia się według zasad określonych w ustawie o rachunkowości oraz w przepisach szczególnych wydanych na podstawie ustawy o finansach publicznych.

2. Dla potrzeb ujmowania w księgach środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych jednostka przyjęła następujące ustalenia:

a) Wartości niematerialne i prawne nabyte z własnych środków wprowadza się do ewidencji w cenie nabycia, a otrzymane na podstawie darowizny w wartości rynkowej na dzień nabycia.

Wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej wyższej od wartości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym dla osób prawnych (powyżej 10.000 zł) podlegają umarzaniu na podstawie aktualnego planu amortyzacji według stawek amortyzacyjnych określonych w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych.

Umorzenie ujmowane jest na koncie 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”. Amortyzacja obciąża konto 400 - „Amortyzacja”.

b) Wartości niematerialne i prawne zakupione ze środków na wydatki bieżące oraz stanowiące pierwsze wyposażenie nowych obiektów o wartości początkowej niższej od wymienionej w ustawie o podatku dochodowym dla osób prawnych, traktuje się, jako pozostałe wartości niematerialne i prawne, które umarzone są w 100% w miesiącu przyjęcia do używania, a umorzenie to ujmowane jest na koncie 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych” w korespondencji z kontem 401 - „Zużycie materiałów i energii”.

c) Środki trwałe w dniu przyjęcia do użytkowania wycenia się:

✓ w przypadku zakupu - według ceny nabycia:

za cenę nabycia uważa się - cenę zakupu składnika należną sprzedającemu (łącznie z VAT,) pomniejszoną o ewentualne rabaty, opusty i inne zmniejszenia powiększoną o koszty transportu, załadunku i wyładunku, a także powiększoną o koszty przystosowania, montażu, prób i innych czynności poprzedzających oddanie obiektu do używania,

✓ w przypadku ujawnienia w trakcie inwentaryzacji - według posiadanych dokumentów z uwzględnieniem zużycia, a przy ich braku według wartości godziwej,

✓ w przypadku otrzymania w sposób nieodpłatny od Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego - w wysokości określonej w protokole przekazania,

✓ w przypadku otrzymania środka na skutek wymiany środka niesprawnego - w wysokości wynikającej z dowodu dostawcy, z podaniem cech szczególnych nowego środka. Środki trwałe na dzień bilansowy

(z wyjątkiem gruntów, których się nie umarza) wycenia się w wartości początkowej pomniejszonej o dokonane odpisy amortyzacyjne i umorzeniowe.

Środki trwałe ewidencjonuje się w podziale na:

- ✓ podstawowe środki trwałe na koncie 011 „Środki trwałe”,
- ✓ pozostałe środki trwałe na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe”.

Umorzenie ujmowane jest na koncie 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”. Amortyzacja obciąża konto 400 „Amortyzacja” na koniec roku. Aktualizacji wartości początkowej i dotychczasowego umorzenia środków trwałych dokonuje się wyłącznie na podstawie odrębnych przepisów, a wyniki takiej aktualizacji odnosi się na fundusz jednostki w zakresie aktywów trwałych.

Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się od wartości początkowej środków trwałych.

W Powiatowym Zarządzie Dróg w Będzinie z/s w Rogoźniku przyjęto zasadę liniowej amortyzacji środków trwałych przy zastosowaniu stawek określonych w przepisach ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. W odniesieniu do środków trwałych, których wartość początkowa w dniu przyjęcia do użytkowania jest wyższa od 10.000 zł - księgowane poprzez konto „080” z ostatecznym ewidencjonowaniem na koncie „011” - odpisów umorzeniowych dokonuje się w sposób ratalny poprzez planowe rozłożenie ich wartości początkowej na ustalony okres amortyzacji.

- d) Pozostałe środki trwałe to środki trwałe, które finansuje się ze środków na bieżące wydatki (z wyjątkiem pierwszego wyposażenia nowego obiektu, które tak jak ten obiekt finansowane są ze środków na inwestycje). Ich wartość początkowa nie przekracza wielkości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych tj. 500 zł – 10 000 zł dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu w 100% ich wartości w momencie zakupu, a umorzenie to ujmowane jest na koncie 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych” w korespondencji z kontem 401 - „Zużycie materiałów i energii”.
- e) Składniki majątkowe o wartości poniżej 500 zł jednorazowo odpisuje w koszty zużycia materiałowego w momencie nabycia.

- Polityka rachunkowości Środowiskowego Domu Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Ostoja”.

Metody wyceny aktywów i pasywów.

1. Wartości niematerialne i prawne - na dzień bilansowy wycenia się według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, lub wartości przeszacowanej (po aktualizacji wyceny środków trwałych), pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.
2. Środki trwałe - na dzień bilansowy wycenia się według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, lub wartości przeszacowanej (po aktualizacji wyceny środków trwałych), pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.
3. Środki trwałe przejęte po zakończeniu robót inwestycyjnych – wycenia się w wartości wszystkich poniesionych na dany obiekt kosztów – zarówno bezpośrednich, jak i pośrednich, poniesionych przed jego przejściem do użytkowania w stanie kompletnym.
4. Środki trwałe ujawnione w wyniku inwentaryzacji – wycenia się w wartości wynikającej z posiadanych dokumentów, a gdy ich brak, na podstawie ekspertyzy, uwzględniając ich aktualną wartość rynkową i ewentualne dotychczasowe zużycie.
5. Środki trwałe otrzymane nieodpłatnie:
  - a) od Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego – wycenia się w wartości określonej w decyzji o przekazaniu,
  - b) w postaci darowizny – wycenia się w wartości rynkowej z dnia nabycia, chyba że umowa darowizny określa wartość niższą.
6. Pozostałe środki trwałe – wyceny dokonuje się w wartości ceny nabycia lub koszcie wytworzenia. Pozostałe środki trwałe otrzymane:
  - a) od innej jednostki – wycenia się w wartości określonej w decyzji właściwego organu,
  - b) w postaci darowizny – wycenia się w wartości ustalonej na poziomie aktualnych cen nabycia, chyba że umowa darowizny określa tę wartość w niższej wysokości.
7. Należności - wycenia się na dzień bilansowy w kwocie wymaganej zapłaty z zachowaniem zasady ostrożności, pomniejszone o dokonane odpisy aktualizujące.
8. Środki pieniężne – wycenia się według wartości nominalnej.
9. Fundusze – na dzień bilansowy wycenia się według wartości nominalnej.
10. Rezerwy – wycenia się według uzasadnionej wiarygodnie oszacowanej wartości.
11. Zobowiązania – wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty, powiększonej o należne odsetki w odniesieniu do zobowiązań przeterminowanych oraz o odsetki od zobowiązań stanowiących środki do zwrotu, w tym kaucja i wadia, zabezpieczenia należytego wykonania umowy.
12. Rozliczenia międzyokresowe kosztów – wycenia się w wartości nominalnej wynikającej z ewidencji księgowej.

Metoda amortyzacji i umorzenia.

1. Metoda liniowa – amortyzacja jednorazowa za okres całego roku:

- środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne – wartość początkowa przekraczająca kwotę 10.000 zł brutto.

2. Umarzane jednorazowo, przez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia do użytkowania mogą być:

- książki i inne zbiory biblioteczne,

- środki dydaktyczne,

- odzież i umundurowanie,

- meble i dywany,

- inwentarz żywy,

- pozostałe środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne o wartości nieprzekraczającej wielkości ustalonej w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu w 100 % ich wartości, w momencie oddania do użytkowania – poniżej kwoty 10.000 zł brutto.

Środki trwałe umarżane są przy zastosowaniu stawek amortyzacyjnych określonych w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych albo stawek określonych przez dysponenta części budżetowej lub zarząd jednostki samorządu terytorialnego.

Nie umarża się gruntów oraz dóbr kultury.

5. *inne informacje*

NIP:625-243-10-62

REGON 276254940

II. Dodatkowe informacje i objaśnienia obejmują w szczególności :

1.1 Szczegółowy zakres zmian wartości grup rodzajowych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych (poz. AI i AII. Bilansu)

Lp.	Nazwa grupy rodzajowej składnika aktywów według układu w bilansie	Wartość początkowa - stan na początek roku obrotowego	Zwiększenie wartości początkowej			Ogółem zwiększenie wartości początkowej (4+5+6)	Zmniejszenie wartości początkowej			Ogółem zmniejszenie wartości początkowej (8+9+10)	Wartość początkowa - stan na koniec roku obrotowego (3+7-11)
			aktualizacja	przychody (nabycie)	przemieszczenie wewnętrzne *		zbycie	likwidacja	inne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Licencje i prawa autorskie dotyczące oprogramowania komputerowego	2 243 898,77	498,42	106 940,80		107 439,22			2 879,54	2 879,54	2 348 458,45
2	Pozostałe wartości niematerialne i prawne	2 354 687,49									2 354 687,49
I.	Wartości niematerialne i prawne ogółem (poz. 1+2)	4598586,26	498,42	106 940,80		107 439,22			2 879,54	2 879,54	4 703 145,94
1.1	Grunty	15 408 260,72		10 618 575,12		10 618 575,12	106 930,00			106 930,00	25 919 905,84
1.1.1.	Grunty stanowiące własność JST, przekazane w użytkowanie wieczyste innym podmiotom	284 516,08									284 516,08
1.2.	Budynki, lokale obiekty inżynierii lądowej i wodnej	160 676 350,99		13 772 388,33	0,00	13 772 388,33		0,00	24 068,68	24 068,68	174 424 670,64
1.3.	Urządzenia techniczne i maszyny	5 204 731,48		719 991,19	4 070,07	724 061,26	3 489,20	219 847,91	204 855,88	428 192,99	5 500 599,75
1.4.	Środki transportu	5 053 534,13		3 640 980,70		3 640 980,70	97 730,50			97 730,50	8 596 784,33
1.5.	Inne środki trwałe	2 873 267,58		87 412,46		87 412,46	84,87	4 733,60	10 913,29	15 731,76	2 944 948,28
II.	Środki trwałe ogółem (od 1.1 do 1.5.)	189 500 660,98		28 839 347,80	4 070,07	28 843 417,87	208 234,57	224 581,51	239 837,85	672 653,93	217 671 424,92

Lp.	Nazwa grupy rodzajowej składnika aktywów według układu w bilansie	Umorzenie- stan na początek roku obrotowego	Zwiększenie umorzenia w ciągu roku obrotowego			Ogółem zwiększenie umorzenia (14+15+16)	Zmniejszenie umorzenia w ciągu roku obrotowego			Ogółem zmniejszenia umorzenia (18+19+20)	Umorzenie - stan na koniec roku obrotowego (13+17-21)	Wartość netto składników aktywów	
			aktualizacja	amortyzacja za rok obrotowy	inne zwiększenia		z tytułu zbycia	z tytułu likwidacja	inne zmniejszenia			stan na początek roku obrotowego (3-13)	stan na koniec roku obrotowego (12-22)
0	0	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
1	Licencje i prawa autorskie dotyczące oprogramowania komputerowego	2 163 183,47		71 574,36	3 540,00	75 114,36			2 879,54	2 879,54	2 235 418,29	80 715,30	113 040,16
2	Pozostałe wartości niematerialne i prawne	1 433 301,85		688 199,88		688 199,88				0,00	2 121 501,73	921 385,64	233 185,76
I.	Wartości niematerialne i prawne ogółem (poz. 1+2)	3 596 485,32		759 774,24	3 540,00	763 314,24				0,00	4 359 799,56	1 002 100,94	346 225,92
1.1	Grunty	0,00		0,00		0,00				0,00	0,00	15 408 260,72	25 919 905,84
1.1.1.	Grunty stanowiące własność JST, przekazane w użytkowanie wieczyste innym podmiotom	0,00				0,00				0,00	0,00	284 516,08	284 516,08
1.2.	Budynki, lokale obiekty inżynierii lądowej i wodnej	55 711 320,33		6 058 158,59	0,00	6 058 158,59				0,00	61 769 478,92	104 965 030,66	112 655 191,72
1.3.	Urządzenia techniczne i maszyny	4 333 454,56		275 973,39		275 973,39	3 489,20	181 852,78	44 198,16	229 540,14	4 379 887,81	871 276,92	1 120 711,94
1.4.	Środki transportu	4 220 505,66		205 144,30		205 144,30	97 730,50		5 990,00	103 720,50	4 321 929,46	833 028,47	4 274 854,87
1.5.	Inne środki trwałe	2 492 880,83		153 907,60		153 907,60	84,87	4 733,60	6 495,00	11 313,47	2 635 474,96	380 386,75	309 473,32
II.	Środki trwałe ogółem (od 1.1 do 1.5.)	66 758 161,38		6 693 183,88	0,00	6 693 183,88	101 304,57	186 586,38	56 683,16	344 574,11	73 106 771,15	122 742 499,60	144 564 653,77

Zwiększenie wartości początkowej – ujmowane w kolumnie 4 tabeli – dotyczy aktualizacji wartości w trybie art. 31 ust. 3 i 4 ustawy o rachunkowości. Jako przychód – w kolumnie 5 tabeli – traktowany jest zakup, aport, nieodpłatne otrzymanie (w tym w drodze darowizny) oraz przyjęcie w leasing finansowy aktywów trwałych. Jako przemieszczenie – ujmowane w kolumnie 6 tabeli – uznawane jest np. przyjęcie środków trwałych z budowy lub przyrost ich wartości w wyniku ulepszenia. Wykazywane tu są również przeniesienia związane z przekwalifikowaniem aktywów trwałych do innych grup rodzajowych. Należy podkreślić, że składniki aktywów trwałych powinny być prezentowane w kolumnie 2 tabeli w układzie analogicznym jak w bilansie, tj. dającym możliwość ich porównania z danymi ujętymi w bilansie.

1.2. Aktualna wartość rynkową środków trwałych, w tym dóbr kultury – o ile jednostka dysponuje takimi informacjami.

Tabela 1.2 Aktualna wartość rynkowa środków trwałych

Lp.	Wyszczególnienie	Aktualna wartość rynkowa	Dodatkowe informacje
1.	Grunty	248 120,93	
2.	Budynki	3 636 802,51	
3.	Dobra kultury		

1.3. Kwotę dokonanych w trakcie roku obrotowego odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych odrębnie dla długoterminowych aktywów niefinansowych oraz długoterminowych aktywów finansowych.

Tabela 1.3. Odpisy aktualizujące wartość aktywów trwałych

Lp.	Nazwa grupy rodzajowej składnika aktywów według układu w bilansie	Wartość początkowa aktywów - stan na początek roku obrotowego	Stan odpisów aktualizujących na początek roku obrotowego	Zwiększenie odpisów aktualizujących w ciągu roku	Zmniejszenie odpisów aktualizujących w ciągu roku	Wartość końcowa - stan na koniec roku obrotowego (4+5-6)	Wartość końcowa aktywów - stan na koniec roku obrotowego (3-7)
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Długoterminowe aktywa niefinansowe objęte odpisami aktualizującymi						
2.	Długoterminowe aktywa finansowe objęte odpisami aktualizującymi						
	Razem:						
	Wyszczególnienie (wymienić rodzaj składnika w szczególności jak w bilansie):						
1.							
2.							
3.							
4.							
...							
	Razem:		0	0	0		0

1.4. Wartość gruntów użytkowanych wieczysto.

Tabela 1.4. Wartość gruntów użytkowanych wieczysto

Lp.	Wyszczególnienie gruntów użytkowanych wieczysto	Wyszczególnienie-jednostka miary	Wartość gruntów użytkowanych wieczysto na początek roku obrotowego	Zmiany stanu w trakcie roku obrotowego		Stan wartości gruntów użytkowanych wieczysto na koniec roku obrotowego (4+5-6)
				zwiększenia	zmniejszenia	
1	2	3	4	5	6	7
1,	Łączna wartość gruntów użytkowanych wieczysto ustalona na podstawie dokumentów	powierzchnia (m ²)				
		Wartość (zł)				
2,	Łączna wartość gruntów użytkowanych wieczysto ustalona na podstawie szacunku	powierzchnia (m ²)	1 916,81			1 916,81
		Wartość (zł)	2 026 900,00			2 026 900,00
	Ogółem:	powierzchnia (m²)	1 916,81			1 916,81
		Wartość (zł)	2 026 900,00			2 026 900,00

Dane liczbowe wynikają z posiadanych przez jednostkę dokumentów (potwierdzających nadania jej prawa wieczystego użytkowania gruntów czy stanowiących naliczania rocznych opłat za ich wieczyste użytkowanie).

1.5. Wartość niemortyzowanych lub nieumarzanych przez jednostkę środków trwałych, używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów, w tym z tytułu umów leasingu.

Tabela 1.5

Lp.	Wyszczególnienie niemortyzowanych lub nieumarzanych przez jednostkę środków trwałych, używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów, w tym z tytułu umów leasingu (wg. grup KŚT)	Stan na początek roku obrotowego	Zmiany stanu w trakcie roku obrotowego		Stan na koniec roku obrotowego (3+4-5)
			zwiększenia	zmniejszenia	
1	2	3	4	5	6
1,	"0" Grunty	1 017 676,96			1 017 676,96
2,	"1" Budynki i lokale oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego i spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego	4 982 423,04			4 982 423,04
3,	"2" Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	0,00			0,00
4,	"3" Kotły i maszyny energetyczne	0,00			0,00
5,	"4" Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	0,00			0,00
6,	"5" Maszyny, urządzenia i aparaty specjalistyczne	241 672,47		29 657,16	212 015,31
7,	"6" Urządzenia techniczne	0,00			0,00
8,	"7" Środki transportu	0,00			0,00
9,	"8" Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie, gdzie indziej niesklasyfikowane	11 562,00			11 562,00
10,	"9" Inwentarz żywy	0,00			0,00

1.6. Liczbę oraz wartość posiadanych papierów wartościowych, w tym akcji i udziałów oraz dłużnych papierów wartościowych.

Tabela 1.6. Wartość posiadanych papierów wartościowych

Lp.	Wyszczególnienie papierów wartościowych z podziałem na ich rodzaje i kontrahentów	Stan na początek roku obrotowego			Zmiany stanu w trakcie roku obrotowego (zwiększenie ze znakiem plus, zmniejszenie ze znakiem minus)			Stan na koniec roku obrotowego		
		Ilość*	Wartość udziałów-konto 030	Wartość udziałów do rozliczenia - konto 240	Ilość*	Wartość udziałów-konto 030	Wartość udziałów do rozliczenia - konto 240	Ilość* (3+6)	Wartość udziałów-konto 030 (4+7)	Wartość udziałów do rozliczenia - konto 240 (5+8)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
I	Akcje	31265	3 126 500,00					31265	3 126 500,00	
1	ARL S.A. w Sosnowcu seria A seria B	1.808 28.085	180.800 2.808.500					1.808 28.085	180.800 2.808.500	
2	ARL AT GROUP S.A. w Krupskim Młynie Seria A	372	37 200,00					372	37 200,00	
3	ARL S.A. w Sosnowcu seria D	1 000	100 000,00					1 000	100 000,00	
II	Udziały									
1										
III	Dłużne papiery wartościowe									
1										
	Razem:	31 265	3 126 500,00					31 265	3 126 500,00	

1.7. Dane o odpisach aktualizujących wartość należności, ze wskazaniem stanu na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie na koniec roku obrotowego, z uwzględnieniem należności finansowych jednostek samorządu terytorialnego (stan pożyczek zagrożonych).

Tabela 1.7. Odpisy aktualizujące wartość należności

Lp.	Wyszczególnienie wg. grup należności	Stan odpisów aktualizujących na początek roku obrotowego	Zmiany stanu odpisów w ciągu roku obrotowego			Stan odpisów aktualizujących na koniec roku obrotowego (3+4-5-6)
			zwiększenia (ze znakiem plus)	wykorzystanie (ze znakiem minus)	rozwiązanie (ze znakiem minus)	
1	2	3	4	5	6	7
1,	290 01	1 068 672,36		-11 455,89		1 057 216,47
2,	290 02	201 911,94	1 433 878,40	-2 436,92		1 633 353,42
3,	290 03	1 601,00		-1 481,00		120,00
4,	290 04	74 639,05	3 361,44	-4 728,19		73 272,30
5.	290 05	156 131,67				156 131,67
	Ogółem:	1 502 956,02	1 437 239,84	-20 102,00		2 920 093,86

Dane liczbowe według grup należności ujmowanych w aktywach bilansu.

1.8. Dane o stanie rezerw według celu ich utworzenia na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie końcowym.

Tabela 1.8 o stanie rezerw

Lp.	Wyszczególnienie rezerw według celu ich utworzenia	Stan rezerw na początek roku obrotowego	Zmiany stanu rezerw w ciągu roku obrotowego			Stan rezerw na koniec roku obrotowego (3+4-5-6)
			zwiększenie w ciągu roku	wykorzystanie w ciągu roku	rozwiązanie w ciągu roku	
1	2	3	4	5	6	7
1.						
2.						
3.						
4.						
...						
	Ogółem:	0	0	0	0	0

1.9. Podział zobowiązań długoterminowych według pozycji bilansu o pozostałym od dnia bilansowego, przewidywanym umową lub wynikającym z innego tytułu prawnego, okresie spłaty:

- a) powyżej 1 roku do 3 lat
- b) powyżej 3 do 5 lat
- c) powyżej 5 lat

Tabela 1.9 Zobowiązania według okresów wymagalności

Lp.	Zobowiązania	Okres wymagalności						Razem	
		powyżej 1 roku do 3 lat		powyżej 3 lat do 5 lat		powyżej 5 lat			
		stan na						BO	BZ
		BO	BZ	BO	BZ	BO	BZ	BO	BZ
1.	kredyty i pożyczki	1 005 680,00	977 440,00	5 449 049,00	4 471 609,00			6 454 729,00	5 449 049,00
2.	z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych								
3.	inne zobowiązania finansowe (wekslowe)								
4.	zobowiązania wobec budżetów	162 146,29	79 733,92					162 146,29	79 733,92
5.	z tytułu ubezpieczeń i innych świadczeń								
6.	z tytułu wynagrodzeń								
7.	pozostałe	9 434,12	234 391,42					9 434,12	234 391,42
	Razem	1 177 260,41	1 291 565,34	5 449 049,00	4 471 609,00	0	0	6 626 309,41	5 763 174,34

1.12. Łączna kwota zobowiązań warunkowych, w tym również udzielonych przez jednostkę gwarancji i poręczeń, także wekslowych, niewykazanych w bilansie, ze wskazaniem zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki oraz charakteru i formy tych zabezpieczeń.

Tabela 1.12 Warunkowe zobowiązania wobec wierzycieli krajowych i zagranicznych

Lp.	Tytuł zobowiązania warunkowego	Stan	
		na początek roku obrotowego	na koniec roku obrotowego
1.	Udzielone gwarancje i poręczenia, w tym: udzielone dla jednostek powiązanych	200 000,00	100 000,00
2.	Kaucje i wadia		
3.	Zawarte, lecz jeszcze niewykonane umowy		
4.	Nieuznane roszczenia wierzycieli		
5.	Inne		
	Ogółem	200 000,00	100 000,00

1.13. Wykaz istotnych pozycji czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych, w tym kwotę czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów stanowiących różnicę między wartością otrzymanych finansowych składników aktywów a zobowiązaniem zapłaty za nie.

Tabela 1.13 Istotne pozycje rozliczeń międzyokresowych

Lp.	Wyszczególnienie (tytuły)	Stan	
		na początek roku obrotowego	na koniec roku obrotowego
1.	Ogółem czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów, w tym: (należy wyszczególnić ważniejsze tytuły figurujące w księgach rachunkowych, np.: – opłacone z góry czynsze – prenumeraty – polisy ubezpieczenia osób i składników majątku)	4 612,50	0
2.	Ogółem rozliczenia międzyokresowe przychodów (pasywa bilansu)	3 816 978,42	3 993 020,19
	Ogółem	3 821 590,92	3 993 020,19

1.14. Łączna kwota otrzymanych przez jednostkę gwarancji i poręczeń niewykazanych w bilansie.

Tabela 1.14 Otrzymane gwarancje i poręczenia

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota	Dodatkowe informacje
1.	Otrzymane gwarancje	1 208 777,05	gwarancje bankowe prowadzone w ewidencji pozabilansowej; gwarancje ubezpieczeniowe dot. należytego wykonania umowy oraz usunięcia wad i usterek
2.	Otrzymane poręczenia	0,00	
	Ogółem	1 208 777,05	

1.15. Kwota wypłaconych środków pieniężnych na świadczenia pracownicze.

Tabela 1.15 Wypłacone świadczenia pracownicze

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota
1.	Wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia wraz ze składkami	56 936 426,93
2.	Nagrody jubileuszowe	729 669,67
3.	Odprawy emerytalne i rentowe	591 861,15
4.	Odписy na Zakładowy Fundusz Świadczeń socjalnych	1 989 200,07
5.	Inne świadczenia pracownicze	513 298,10
	Ogółem	60 760 455,92

1.16. inne informacje

2.

2.1. Wysokość odpisów aktualizujących wartość zapasów.

Tabela 2.1 Odpisy aktualizujące wartość zapasów

Lp.	Wyszczególnienie według rodzaju zapasów	Stan odpisów aktualizujących na początek roku obrotowego	Zmiany stanu odpisów aktualizujących w ciągu roku obrotowego			Stan rezerw na koniec roku obrotowego (3+4-5-6)
			zwiększenie w ciągu roku	wykorzystanie w ciągu roku	uznanie odpisów za zbędne	
1	2	3	4	5	6	7
1.						
2.						
3.						
4.						
...						
	Ogółem:	0	0	0	0	0

2.2. Koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, w tym odsetki oraz różnice kursowe, które powiększyły koszt wytworzenia środków trwałych w budowie w roku obrotowym.

Tabela 2.2 Koszty wytworzenia środków trwałych w budowie

Lp.	Wyszczególnienie środków trwałych w budowie realizowanych we własnym zakresie	Koszty poniesione w ciągu roku na budowę środków trwałych w budowie			Dodatkowe informacje
		Ogółem	W tym:		
			Odsetki	Różnice kursowe	
1.	Rozwój mieszkalnictwa chronionego wraz z infrastrukturą usług społecznych na terenie Powiatu Będzińskiego - ul. Krakowska 11 Będzin	313 277,89			Zadanie w trakcie realizacji
2.	Termomodernizacja budynku Powiatowego Centrum Usług Społecznych wraz z mieszkaniami chronionymi - Będzin, ul. Krakowska 11	1200,00			Zadanie w trakcie realizacji
3.	Zagłębiowska Liga Zawodowców - III etap - modernizacja kształcenia zawodowego w CKZiU w Będzinie	-3 198,00			Zadanie w trakcie realizacji

4.	Zagłębiowska Liga Zawodowców - II etap	173 676,00			Zadanie zakończone
5.	Umocnienie skarpy wraz z przebudową zieleni w pasie drogi powiatowej 4714S- ul. Piłsudskiego w Będzinie	0,00			Zadanie wstrzymane
6.	Ograniczenie niskiej emisji poprzez działania termomodernizacyjne budynków użyteczności publicznej z terenu Powiatu Będzińskiego - Dom Pomocy Społecznej w Będzinie	0,00			Zadanie w trakcie realizacji
7.	Energia słoneczna w obiektach użyteczności publicznej Powiatu Będzińskiego	40,00			Zadanie w trakcie realizacji
8.	Zwiększenie zdolności instytucjonalnej i skuteczności administracji publicznej poprzez rozbudowę i modernizację referencyjnych baz danych powiatowych rejestrów publicznych	0,00			Zadanie w trakcie realizacji
9.	Zagłębiowska Liga Zawodowców - III etap - modernizacja kształcenia zawodowego w ZSOiT w Czeladzi	17 220,00			Zadanie w trakcie realizacji
10.	Przebudowa istniejącej oczyszczalni ścieków Dom Dziecka w Sarnowie	0,00			Zadanie w trakcie realizacji
11.	Kaucja gwarancyjna - budynek	231 117,48			Zadanie w trakcie realizacji
12.	Kaucja gwarancyjna - grunt	102 622,92			Zadanie w trakcie realizacji
13.	Zintegrowany system połączeń rowerowych w powiecie będzińskim	0,00			Zadanie wstrzymane
14.	Rozwój edukacji przedszkolnej w Powiecie Będzińskim - przebudowa i adaptacja części istniejących pomieszczeń na oddział przedszkolny w budynku SOSW Będzin	0,00			Zadanie zakończone
15.	Remont pomieszczeń internatu w budynku Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Będzinie	55 350,00			Zadanie w trakcie realizacji
16.	Oprogramowania do prowadzenia państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego	71 340,00			
17.	Przebudowa Odkrywkowa, Będzin	376 393,79			
18.	Przebudowa ul. Katowicka Czeladź	82 465,33			
19.	Przebudowa Piaski Wojkowice	188 083,22			

20.	Będzin ul. Zagórska	80 811,00		
21.	Budowa chodnika Warężyn	21 455,10		
22.	Polna Preczów 4718	68,88		
23.	Ul. Sielecka, Będzin 4722S	542 311,34		
24.	Siewierz, ul. Długa	517 045,17		
25.	Dąbrowska, Bobrowniki	393 347,07		
26.	Kościuszki, Dobieszowice	38 645,28		
27.	Pokoju, Będzin	305 074,51		
28.	Kołodaczka, Sławków	40 093,09		
29.	Ul. Miłosza, Będzin	797 727,44		
30.	Groniec Sławków	109 095,70		
31.	Grodzecka Grodków	294 545,72		
32.	Podzarze	39 360,00		
33.	Brudzowice Główna	68 900,00		
34.	Brudzowice Krzanów	81 000,00		
35.	Wojska Polskiego, Będzin	40 000,00		
36.	Malinowice DP 4719S	74 000,00		
37.	Dziewki	150 000,00		
38.	Biwakowa Boguchwałowice	191 615,75		
39.	Bobrowniki Akacyjowa	42 532,54		
40.	Polna Bobrowniki chodnik	48 101,09		
41.	Polna Bobrowniki	194 302,60		
42.	Preczów ul. Wiejska	59 444,15		
43.	Most nad Mitręgą Siewierz	4 483 199,01		
44.	Góra Siewierska Kościuszki	224 573,36		
45.	Inteligentne przejścia	141 454,92		
46.	Ul. Kościuszki w Siemoni 4755S	103 283,40		
47.	Olkuska Sławków	147 600,00		
48.	Leśna Saczów	48 502,81		
49.	Siemonia ul. Wolności 4755S	627 915,50		
Ogółem:		11 515 594,06		

2.3. Kwotę i charakter poszczególnych pozycji przychodów lub kosztów o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie.

Tabela 2.3 Przychody/koszty o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota	Dodatkowe informacje
1.	Przychody: - o nadzwyczajnej wartości, - które wystąpiły incydentalnie		
2.	Koszty: - o nadzwyczajnej wartości, - które wystąpiły incydentalnie		

2.4. Informację o kwocie należności z tytułu podatków realizowanych przez organy podatkowe podległe ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych wykazywanych w sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych

2.5. Inne informacje

3. Inne informacje niż wymienione powyżej, jeżeli mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej i finansowej oraz wynik finansowy jednostki